

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Bremmer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leliden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Batavia; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen
Adm.-adres: Oosterbaan & Le Comte N.V. — Goes

Postrekening Nummer 406040 ten name van
BUREAU „DE REFORMATIE“ — GOES
Telefoon 2124

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling
Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar
Advertentie: 10 cent per mm. Losse nummers 20 cent

INHOUD: Hoofdartikel: Open Brief. — Gedicht. — Op en om 't kerkplein: Pluriformiteit der kerk: Een Remonstrantsche belijdenis. — Kerkelijk leven: Naar het Diensthuis teruggekeerd, 2. — Op verstrooidenreis. — Knabbelpolitiek. — Boekbespreking: De almanak 1950 van F.Q.I. — Pop. Wetensch. Schetsen: De Synode van Orange, 3. — Gezinsleven. — Perschoouw. — Kerknieuws.

— Boekbespreking: De almanak 1950 van F.Q.I. — Pop. Wetensch. Schetsen: De Synode van Orange, 3. — Gezinsleven. — Perschoouw. — Kerknieuws.

omdat ook hun de belofte des Heiligen Geestes toekomt,

zonder onderscheiding, gelovig zijn te tellen bij (te rekenen tot, te erkennen als)

dezulken, in wie de Geest der genade onoverwinnelijk heerst tot wederbaring, tot geloof, tot bekering en ten eeuwigen leven";

Wanneer men dezen wel wat erg ingewikkelden zin rustig overweegt, dan komt hij hierop neer, dat God van de geloovigen eischt hun gedoopte kinderen te erkennen als zulken in wie de Heilige Geest met zijn wederbarend werk reeds begonnen is.

Men lette daarbij vooral op de kracht van de woorden „tellen als, rekenen tot, erkennen als“. Als ik een kind werkelijk als mijn kind erken, dan is dat kind voor mij mijn kind. Dan erken, aanvaard en behandel ik dat kind als mijn kind. Dan heb ik dat kind als mijn kind lief.

Welnu, zoo gelooven en belijden nu de di Bos en De Goede, dat de gedoopte kinderen voor ons moeten zijn — dat de gedoopte kinderen dus door ons moeten worden gezien, behandeld, aanvaard, beschouwd als — kinderen in wie de Heilige Geest met zijn onoverwinnelijk, vernieuwend, wederbarend, zaligend werk reeds begonnen is.

Wanneer men dit scherp voor den geest heeft, vergelijkte men daarmee eens wat de synode van Utrecht in de „Vervangingsformule“ heeft uitgesproken en dat sindsdien de officieel kerkelijke leer is.

Deze synode stelde immers vast, dat men de kinderen der geloovigen moet „beschouwen en behandelen“ als kinderen „die deelen in de wederbarende genade vanden Heiligen Geest“.

De verklaring van de predikanten Bos en De Goede leidend naast deze uitspraak uit de vervangingsformule, vraag ik aan ieder, die ook maar iets van theologie, ja, ook maar iets van de nederlandse taal verstaat, of er zakelijk ook maar een grein onderscheid is tusschen wat de genoemde predikanten beweren en wat de synode in 1946 vaststelde.

De nuchtere werkelijkheid is dus, dat B. A. Bos, F. L. Bos en De Goede geheel en al tot het dogmatisch standpunt der synode zijn overgegaan. Ze doen niets anders dan met andere, duisterder, woorden nazeggen wat de synode van 1946 reeds aan ieder, die het hooren wilde, had voorgezegd.

(onderh. art. 31 K.O.) op aandrang om de uitgestoken broederhand te aanvaarden, opdat broeders en zusters, die in wezen tot hetzelfde huis behoren, elkander weer aan één Avondmaalstafel zullen kunnen ontmoeten;

6. dat hij, om het bovenstaande zoveel mogelijk algemeen bekend te maken, a. daarvan bij afzonderlijk schrijven mededeling doet aan de Raden der Geref. Kerk (onderh. art. 31 K.O.) te Utrecht, alsmede aan de destijds geschorste ambtsdragers, Ds C. Veenhof en Ouderling J. G. van Oord, b. daarvan een afschrift aanbiedt aan de kerkelijke pers met verzoek tot publicatie.

Hét zou de kerkeraad tot grote vreugde stemmen, indien U zo vriendelijk zoudt willen zijn, om aan zijn verlangen om een samenspreking te houden te voldoen, terwijl hij gaarne aan U overlaat hoe en wanneer deze zou kunnen plaats hebben.

Met heilbiede en broedergrachten.

Namens de Gereformeerde Kerk van UTRECHT.

w. g. J. KREMER h.t. praeses.
w. g. W. MELJERS, scriba.

OPEN BRIEF

HOOFDARTIKEL

aan
den Raad der „Gereformeerde Kerk“ te Utrecht
Adres: Burgem. Reigerstraat 1
Utrecht.

Kampen, 15 Maart 1950.

Wederwaardige Heeren en Broeders,

Vanmorgen ontving ik Uw schrijven d.d. 13 Maart 1950¹⁾. Ik dank U voor de toezending daarvan en gaarne wil ik op wat U daarin opmerkt ingaan. Omdat U Uw brief publiek maakte, ja zelfs een zoo breed mogelijke publicatie daarvan zocht, kies ik voor mijn beantwoording den vorm van een „Open Brief“.

Uw brief is kort samengevat een verzoek tot samenspreking met het oog op een, zooals U dat omschrijft „hernieuwde kerkelijke gemeenschap“ met allen, die sedert Augustus 1945 tot Uw droefheid niet meer een zijn met U.

De grondslag en het motief voor het doen uitgaan van dit Uw verzoek is, naar U verklaart, gelegen in het feit, dat de Generale Synode van Den Haag in haar zitting van 1 Maart enkele besluiten nam, die naar haar oordeel den weg openden om onder den zegen des Heeren te komen tot deze hernieuwde kerkelijke gemeenschap.

Wanneer ik nu Uw brief ga beantwoorden, ligt het dus voor de hand, dat ik met U de op den 1en Maart door de genoemde synode genomen besluiten zorgvuldig overweeg, om te ontdekken of, en zoo ja, welke nieuwe situatie door deze besluiten in Uw kerkelijk leven en in de verhouding tusschen de in die synode vergaderde en de „vrijgemaakte“ kerken is ontstaan.

Zooals U bekend is, was de aanleiding tot het samenkomen van deze Synode de volgende:

De predikanten Bos en De Goede met enkele ouderlingen zochten in de voorbije maanden maanden contact met de door Uw synode aangewezen deputaten voor samenspreking. Zij boden aan deze mannen een dogmatische en kerkrechtelijke verklaring van gevoelen

aan, met de vraag of zij, belijdend wat in die verklaring geformuleerd was, in overeenstemming waren met wat Uw kerken leerden inzake verbond en kerkregering. Zakelijk was dus het indienen van hun verklaring een vragen hunnerzijds of zij, belijdend wat in hun verklaring stond, wederom geaccepteerd konden worden als leden en ambtsdragers in Uw kerken.

Om te weten in welke situatie wij zijn gekomen, is het nu van het hoogste belang na te gaan, welke de zakelijke inhoud van deze verklaring is.

Ik ga eerst het dogmatische gedeelte daarvan na en vervolgens het kerkrechtelijke.

De genoemde ambtsdragers verklaarden ten aanzien van de leer het volgende:

„Ten aanzien van de beschouwing en behandeling van de kinderen der gemeente, welke de Heere van ons vraagt, geloven en belijden wij:“

Hier stop ik even om op een paar dingen te wijzen.

Vooreerst hierop, dat de genoemde ambtsdragers gaan spreken over de beschouwing en behandeling van de kinderen der gemeente. Dat wil dus zeggen: ze gaan spreken over de wijze waarop men die kinderen moet zien, toespreken, vermanen, opvoeden enz. Voorts, dat zij zullen spreken over de beschouwing en behandeling, zooals de Heere die eischt. Zij willen het dus hebben over een eisch Gods. Daarom zeggen deze predikanten ook, dat ze zullen uitspreken wat ze gelooven en belijden, dus dat wat zij als Gods Woord over het beschouwen en behandelen der gedoopte kinderen hebben gehoord en nu ook als zoodanig verkondigen.

Men ziet: dit is alles zeer ernstig.

Het zal gaan over wat de Heere zegt.

En dan verklaren de predikanten Bos en De Goede: „dat zij (d.w.z. de gedoopte kinderen) omdat zij begrepen zijn in Gods Verbond en Christus' Kerk, en

weg geopend is, om onder de zegen des Heeren te komen tot hernieuwde kerkelijke gemeenschap met allen die sedert Aug. 1945 tot zijn droefheid kerkelijk niet meer één met hem zijn;

2. dat hij nu ook van oordeel is, dat zoals zijnerzijds daarop reeds herhaaldelijk is aangedrongen een samenspreking tussen de kerkeraden der van elkander gescheiden kerken de meest gewenste weg blijft naar kerkelijke hereniging;

3. dat hij niettemin, zonder het sub 2. genoemde te willen bemoeilijken in de gegeven situatie ook de mogelijkheid om met afzonderlijke ambtsdragers en leden der Gereformeerde Kerken (onderh. art. 31 K.O.) samen te spreken gaarne wil aanvaarden.

4. dat hij ten volle bereid is om bij zulke samenspreking al hetgeen de kerkelijke breuk veroorzaakt en bestendig heeft (o.m. dus ook de te Utrecht geschied zijnde schorsingen) in onderling overleg voor het aanzijn Gods aan de eis van de Koning der Kerk te toetsen.

5. dat hij er daarom zowel bij de kerkeraden als ook bij de leden van de plaatselijke Gereformeerde Kerken

¹⁾ Dit schrijven luidde als volgt:

Wederw. Hooggel. Heer en broeder,

Zoals U niet onbekend zal zijn, heeft de Generale Synode der Gereformeerde Kerken in vergadering bijeen te 's-Gravenhage in haar zitting van 1 Maart j.l. enkele besluiten genomen, die naar haar oordeel de weg openden om onder de zegen des Heeren te komen tot hernieuwde kerkelijke gemeenschap met allen, die sedert Aug. 1945 tot haar droefheid kerkelijk niet meer met hen één zijn.

In verband hiermede voelde de kerkeraad van de Gereformeerde Kerk van Utrecht zich gedrongen het volgende uit te spreken:

De Kerkeraad van de Gereformeerde Kerk van Utrecht, met dankbaarheid vervuld over de besluiten van de Generale Synode van 's-Gravenhage, in haar zitting van 1 Maart j.l. genomen; gehoord de samensprekingen, die hij reeds mocht hebben met enkele ambtsdragers uit de Geref. Kerk (onderh. art. 31 K.O.);

gevoelt zich gedrongen het volgende uit te spreken: 1. dat naar zijn overtuiging, door de genoemde besluiten van de Generale Synode van 's-Gravenhage, de